

Ova je uredba veoma nezgodna, osobito u slučaju numeričke triangulacije, kad se nova mreža proteže po nekoliko stupnjevnih listova. Pošto koordinate sviju tačaka treba onda transformirati samo na jedan sistem, treba provesti vrlo dangubnu operaciju, otežčanu činjenicom, da je kut, koji sačinjavaju dvije susjedne osovine u istom sloju, vrlo neznatan i jer je treba izračunavati logaritmičkim tablicama na 10 mjesta, kojih nema vazda pri ruci.

Jedini trigonometrički elaborat, koji ima b.-h. katastar na raspolaganje su „osnovni listovi“ (Fundamentalblätter) u mjerilu 1 : 75000. U tim su listovima identičnim sa stupnjevnim listovima unešene sve trig. tačke I., II. i III. reda sa njihovim koordinatama i nadmorskim visinama kao i duljinama stranica. Svakom osnovnom listu priklopljena je i topografija sviju tačaka.

Od dovršenja vojnog premjeravanja nije se trig. mreža usavršavala, niti redovito pregledavala, s toga su u širokim predjelima sve trigonometričke tačke uništene.

(Nastavit će se.)

Razvoj in ureditev

katastralnega merjenja in sorodnih panog v deželah zastopanih v bivšem državnem zboru avstrijskem.

Sestavil Jan Ružička, evidenčni nadzornik v. p. in civilni geometer v Ljubljani.

I. Jozefinski kataster. II. Stabilni kataster. III. Regulacija zemljiškega davka. IV. Naprava novih zemljiških knjig. V. Evidenca zemljiškodavnega katastra. VI. Novo merjenje. VII. Agrarne operacije. VIII. Naprava železniških knjig. IX. Civilni tehniki. (oblastveni poverjeni geometri). X. Vojaški zemljepisni zavod. XI. Rudarsko merjenje.

I.

Prvo splošno merjenje zemljišč je nastalo iz potrebe, da se doseže razdelitev zemljiškega davka po enakomernem merilu in da se ta davek odmeri po velikosti in donosu posameznih zemljišč, brez ozira na posetnika.

V to svrhu je bil izdan cesarski patent z dne 20. aprila 1785., s katerim se je določilo takozvano „Jozefinsko merjenje“ in kot rezultat „Jozefinski kataster“.

Popis in merjenje plodonosnih zemljišč in posestev ter vgotovitev njih donosa po rodovitosti poverjeno je bilo od interesentov izvoljenim zaupnim možem pod vodstvom krajevnih oblasti, kateri so poslovali javno po tozadevno izdanih predpisih

in podukih. V nadzorovalno okrajno komisijo je bil poklican inženir.

Hitrost, s katero se je to popisovanje in merjenje v takratnih občnih razmerah izvrševalo, povzročila je veliko pomankljivosti. Okolnost pa, da se je kot napačna podlaga za odmeritev zemljiškoga davka postavil kosmati donos, povzročila je neenakomerno obdačenje in kot posledico željo, da se Jozefinski davčni sistem odpravi.

II.

Temu nedostatku je odpomogla uvedba „stabilnega katastra“. S kabinetnim pismom z dne 21. avgusta 1810 ustanovila se je „zemljiškodavčna regulacijsko državna komisija“. Delovanje te komisije zakasnilo se je vsled takratnih vojnih razmer. Začela je delovati še le leta 1815 in bil je končno ustanovljen s patentom z dne 23. decembra 1817 stabilni kataster.

Izvršitev tega dela poverjena je bilo skupni dvorni pisarni, katera je opravljala agende zemljiško-davčnega katastra, prešla je pa leta 1848 v področje finančnega ministerstva, pri katerem je bilo s cesarsko naredbo z dne 19. marca 1850 ustanovljeno „generalno ravnateljstvo zemljiškodavčnega katastra.“ Delovanje tega ravnateljstva je trajalo do leta 1864.

S cesarsko naredbo z dne 27. oktobra 1864 se je določilo poslovanje finančnega ministerstva tako, da so se dodelila vsa opravila glede direktnih davkov sekciji, pod imenom „generalno ravnateljstvo direktnih davkov“; torej tudi zadeve zemljiškodavčnega katastra. Ta uredba je trajala samo do meseca julija 1865.

S cesarsko naredbo z dne 29. julija 1865 je bila ustanovljena nova organična razdelitev finančnega ministerstva in so se agende zemljiškodavčnega katastra dodelile „Sekciji za upravno službo“. S tem je odpadlo generalno ravnateljstvo za direktne davke in so se agende zemljiškodavčnega katastra opravljale enako drugim resortom finančnega ministerstva. Določeno je bilo, da imajo merjenje zemljišč izvrševati znanstveno in praktično izšolani civilni in vojaški zemljemerci, cenitev pa v praktičnem poljedelstvu izurjeni, pravični, veščji in v tem izkušeni komisarji.

III.

Po izvršenem katastralnem merjenju je bilo uvedeno reklamacijsko postopanje. Izgotovljeni katastralni operati so se predložili interesentom v pogled in se jim je s tem dala prilika, vložiti ugovore in pritožbe v uradno proučevanje in rešitev.

Določena je bila tudi evidenca glede ugotovitve nastalih predmetnih in osebnih izprememb.

V več desetletjih, v katerih se je vršilo splošno katastralno merjenje, so se torej izgotovljeni operati popravljali; vendar samo v toliko v kolikor so bile pristojne oblasti o nastalih predmetih in osebnih izpremembah obveščene. Splošno uradno dolo-

čene dolžnosti, naznanjati te izpremembe ali jih uradoma ugotoviti, ni bilo.

Tudi takratna občna politična in avtonomna zavest ni bila zadostno razvita, ter ni bilo pravega razumevanja, da bi se posluževalo popolnoma reklamacijskih in naznanilnih dolžnosti in pravic.

Vplivala je tudi nezaupnost v institucijo zemljiškodavčnega katastra ravno zato, ker je služilo poglavito obdačenju, torej fiskalnemu interesu in zato je bila prideljena v področje finančnega ministerstva.

Sledeči občni razvoj in napredek povzročeval je neprenehano množino izprememb, katerih ugotovljenje je zaostalo v zemljiškodavčnem katastru.

Da se te pomankljivosti odpravijo, je bil izdan zakon z dne 24. maja 1869 in temu sledeče novele, s katerimi se je uvedla splošna „regulacija zemljiškega davka“ na podlagi avtonomno določenega čistega donosa posameznih zemljišč.

Ustanovljenim cenilnim komisijam so bili dovoljeni, v področju finančnega ministerstva zemljemerci, katerih naloga je bila, poizvedovati o vseh nastalih izpremembah glede oseb in predmetov obdačenja, v koliko niso bile potom evidence ali iz drugih vzrokov neznanjene, ter jih v katastralnih operatih izvršiti. (Reambulacija zemljiškodavčnega katastra.)

IV.

V svrhu naprave novih zemljiških knjig (gruntovnic) so bili izdani na temelju okvirnega državnega zakona deželni zakoni, in sicer:

- za Kranjsko in Štajersko z dne 25. marca 1874.
- „ Koroško z dne 2. junija 1874.
- „ Primorsko z dne 5. novembra 1874.
- „ Istro z dne 11. maja 1875 in
- „ Dalmacijo z dne 10. februarja 1881.

S temi zakoni je bilo določeno, da je vpisati v zemljiško knjigo za posamezna dela zemljeknjižnih teles ali vložk isto označbo (parcelno številko), s katero so isti deli v zemljiškodavčnem katastru oziroma v katastralni mapi označeni. S tem je postala katastralna mapa sestavni del zemljiške knjige in se je naloga katastralne mape bistveno izpremenila. Pomen zemljiške knjige znači ugotovitev in zagotovitev zemljiške posesti ter zahteva znanstveno dovršeno in pravilno merjenje, katero je sicer za določitev zemljiškega davka postranska stvar.

V področju finančnega ministerstva nastavljeni evidenčni geometri dopolnjujejo z vrisavanjem na zahtevo pristojnih sodišč zemljeknjižno urejene izpremembe v zemljeknjižne mape.

V.

V poglavju III. navedena reambulacija ni dosegla vzlic ogromnih stroškov in porabe časa (1869—1880) dovršeno dopolnitev in popravo katastralnih map. Te mape niso zadostovale potrebi, ki je nastala vsled naprave novih zemljiških knjig. Zastarele v podrobnostih in posebnostih, prvotno in poglobito izgotovljene za davčno cenitev, so se sicer dopolnile glede nastalih izprememb, vendar pa netočno in strokovno nedovršeno. Poprava prvotno nepravilno vprizorjenih podrobnosti je zaostala z neznatnimi izjemami. Vprizoritev obsega zemljišč v teh mapah je sicer strogo enotna in pregledna, popolnoma porabljivo za splošni pregled, za ugotovitev in zgotovitev zemljiške posesti pa samo v izjemnih slučajih.

Sicer pa tiči krivda navedenih pomanjkljivosti nemalo v tem, da niso posamezna posestva v naravi omejena in da v tem pogledu ne obstoja nobenih obligatoričnih zakonitih določb.

Samoumevno je, da bi se dalo tem nedostatkom odpomoči edinole z izvršitvijo splošnega znanstveno dovršenoga novega merjenja s predhodnim ali sočasnim omejenjem vseh zemljišč.

Z ozirom na občne takratne državne razmere, kot prehodno sredstvo v dosegu poprave katastralnih map je bil izdan zakon z dne 23. maja 1883 o evidenci zemljiškodavčnega katastra.

Izvršitev tega zakona poverjena je bilo finančnemu in pravosodnemu ministerstvu.

Vodstvo in upravo zemljiškodavčnega katastra dodeljeno je bilo finančnemu ministerstvu v posebni sekciji, kateri je pripadalo tudi zemljemerstvo ter bonitiranje in cenitev zemljišč.

Leta 1911 ustanovilo se je v področju finančnega ministerstva „generalno ravnateljstvo zemljiškodavčnega katastra“, kateremu je bilo dovoljeno vse navedeno poslovanje. Ta organizacija se je vzdrževala do časa razsutja Avstrije.

Glede zemljemerskih opravil, v kolikor so ta v zvezi z zemljeknjižnim zakonom, izdajale in objavljale so se naredbe in predpisi v področju finančnega ministerstva vedno sporazumno z pravosodnim ministerstvom.

Vršila so se pa venomer posvetovanja radi izpremembe organizacije zemljemerstva, katero naj bi se podredilo pravosodnemu ministerstvu. Z zemljeknjižnim zakonom bistveno izpremenjena naloga zemljiškodavčnega katastra je bila temu povod. Tozadevni in javni pravni interesi so stopili v ospredje pred državno davčnimi. Vendar ni prišlo to vprašanje do končne rešitve.

Sočasno je bil izdan zakon o regulaciji dohodkov in o organizaciji evidenčnih geometrov, kateri naj izvršujejo merjenje, bonitiranja in cenitev zemljišč.

(Nadaljevanje sledi.)

Načela za organizaciju geodetskog poslovanja u kraljevini.

Iz referata prof. Vlad. Filkuke, držanog na skupštini jugoslavenskih geometara 15. 2. 1919.

Ustrojstvom naše nove države SHS. treba da stvorimo novu organizaciju rada uz što veću ekonomiju sila, financija i uz najbolji stručni efekt.

Pri organizaciji tehničkog rada treba da udovolji ovoj zadaći u prvom redu temeljni tehnički stališ -- stališ geometara, koji daje geometričku osnovu za sve tehničke pothvate, koji najviše pomaže kod stvaranja preduvjeta za racionalno gospodarstvo, koji daje temelj za pravno uređenje vlasništva, koji je glavni pomagač kod pravednoga odmjerivanja zemljarine.

Naše društvo, koje sada osnivamo udružuje sve sile države toga temeljnoga tehničkoga staliža. To je društvo u prvom redu pozvano, da govori o organizaciji rada oko provedbe svih geodetskih posala države. Ono je pozvano, da državnoj upravi bude savjetujućim organom u svim geodetskim pitanjima, jer samo oni, koji posvetiše sav svoj život i rad tim poslovima mogu ispravno na temelju svoga stručnog znanja i iskustva da riješavaju stručno i probitačno ta pitanja.

To mora da bude prvi zahtjev staliža u modernoj demokratskoj državi, da kod organizacije rada sudjeluju i oni, koji će obavljati taj rad.

Dosadanje je geodetsko poslovanje bilo različito u pojedinim dijelovima države SHS, jer su se pojedine zemlje i u geodetskom pogledu razvijale svaka u drugim političkim, upravnim i gospodarskim odnošajima.

U zemljama bivše Austro-Ugarske monarkije ostali su samo dijelovi cjelokupnog geodetskog organizma, koji ne mogu bitisati bez popunjenja.

Tako je danas geodetsko poslovanje potpuno nesredjeno, pa će se s obzirom na to, te s obzirom na nove geodetske radnje, koje će valjati izvoditi, morati organizirati cjelokupno geodetsko djelovanje.

Pri tom se namiče kao temeljni zahtjev, da se dodje tečajem vremena sistematskim postupkom do jedinstvene, moderne izmjere cijele države, koja će biti valjan i dostatan temelj za sve znanstvene i praktične potrebe.

1. Izmjera države treba da se provadja sistematski po jedinstvenoj promišljenoj osnovi. Kao loš primjer služi nam geodetsko poslovanje u bivšoj austro-ugarskoj monarkiji, gdje su se na jednom te istom mjestu izvo-

dile izmjere po vojnom geografskom zavodu, po katastralnim institucijama, po uredima za agrarne operacije, po gradjevnim uredima, te konačno po civilnim tehničarima. Rezultat cijelog tog 50 godišnjeg rada je taj, da nije bilo niti jedinstvene trig. mreže, niti jedinstvene snimke, niti dovoljne nivel. mreže, a trošak je cjelokupnog tog poslovanja odgovarao tom neracionalnom postupku.

2. Izmjera zemlje ima da bude moderna i ujedno temelj za sve znanstvene i praktične potrebe.

a) Kod svih izmjera ima se upotrijebiti zajednička trig. mreža takove projekcije, kod koje bi deformacija bila manja od srednjih pogrješaka mjerenja. Mreža precizne nivelacije ima da bude što gušća tako, da bude omogućen priključak detailne izmjere.

b) Kod svih izmjera ima se principijelno rabiti numerička metoda; u krajevima sa manjom vrijednošću zemljišta kombinirana metoda (numerička sa grafičkom), sve dakako u metričkoj mjeri.

c) Katastralna mapa ne služi više samo onoj svrsi, za koju je bila prvobitno odredjena — odmjerivanju zemljarine — već je geometričko pomagalo za sve tehničke projekte. Ona je potrebna inženjeru kod regulacije gradova, za projekte cesta, željeznica, za vodogradnje i melioracije jednako kao i geometru kod provadjanja različitih operacija prigodom uređenja vlasništva i odmjerivanja zemljarine. Tehničar stavlja na takozvanu katastralnu mapu velike zahtjeve, dok je za zemljarinu dostatno približno poznavanje površine i prihoda.

Prema tome je potrebno, da se konstrukcija mapa zemaljske izmjere udesi tako, da može služiti ne samo kao pomagalo za gruntovnicu i zemljarinski porez, nego da bude dovoljnom slikom terena za sve tehničke pothvate. Takova će mapa, providjena visinskim kotama i slojnicama služiti ujedno kao podloga za konstrukciju vojnih karata.

Da se gore navedeni zahtjev uzmogne ispuniti što brže i što jeftinije, potrebno je u cijelo geodetsko poslovanje uvesti što veću ekonomiju, a ta će se postići:

1. sistematskim jedinstvenim radom tako, da se cijelo geodetsko poslovanje sjedini pod jednim vodstvom u jednom centralnom uredu.

2. Ništa manje polučiti će se ekonomija, ako se ne budu stvarala provizorija. Loš je primjer katastralna izmjera Bosne i Hercegovine, gdje iza toliko godina geodetskog poslovanja nemamo do danas niti čestite triangulacije, niti ispravne mape, niti uređene gruntovnice.

3. Da se geodetskim elaboratima poda trajna vrijednost, ima se prigodom novih izmjera posjed stalno omedjašiti. Nove mape neka se nadopunjuju prema nastalim promjenama.

4. Geodetsko poslovanje ima se u buduće povjeravati geometrima sa akademskom naobrazbom, koji će biti jedino kadri udovoljiti zahtjevima moderne geodezije.

5. Sve geodetske sile države treba upotrijebiti prema sposobnostima tako, da svaki dodje tamo, gdje može najviše da koristi.

6. Ekonomija u poslovanju postići će se i time da se geodetski poslovi što više povjeravaju ovlaštenim civilnim geometrima, jer je intenzivnost rada civilnoga tehničara vjerojatno veća od rada činovnika. Kao idealno uređenje smatramo, da bi se tečajem vremena svi geodetski poslovi povjeravali isključivo civilnim ovlaštenim geometrima, nad kojima bi državni nadzorni organi vršili kontrolu.

7. Činovnika neka bude što manje, ali valjanih i dobro plaćenih, da uzmognu sav svoj život posvetiti svome zvanju, te da ne budu prisiljeni tražiti zarade na drugi način.

8. Sadašnje geodetske institucije imaju se što više izkoristiti. Ono što postoji ne smije se napuštati i zapuštati. Odmah se ima obaviti likvidacija zajedničkih zavoda bivše Austro-Ugarske (triang. ured u Pešti i Beču, vojno geografski institut u Beču), u kojima leži za nas neprocjenivi materijal.

9. Vodeća mjesta neka se povjeravaju stručnjacima, a ne kao što je u staroj Austro-Ugarskoj monarkiji bilo, nestručnjacima. Samo stručnjak može da vodi geodetske poslove sa razumjevanjem u korist samoga poslovanja, u korist naroda i države. Mogao bi se tu opet pozvati na poslove u Bosni i Hercegovini, gdje je nerazumjevanje posla vodećih krugova dovelo cijelu ta mošnju izmjeru u najveći kaos.

10. Kad popunjivanja vodećih mjesta ima se saslušati mišljenje društva, te samo oni na takova stavljati, koje društvo predloži. Mišljenje se društva ima saslušati uopće kod rješavanja svih stručnih pitanja.

Ovo bi bila glavna načela, po kojima bi trebalo postupati kod organizacije geodetskog poslovanja u našoj državi.

Memorandum predsjedniku ministarskog savjeta u Beogradu,

prihvaćen na odborskoj sjednici društva geometara kraljevine
S. H. S. dne 25/3. 1919.

Općenito obrazloženje memoranduma po kolegi M. Krekoviću, ovl. civ. geom. u Zagrebu. Kada je poslije stoljetnog čekanja i ljute, nesmiljene borbe ipak jednom i našem narodu došla sloboda, odmah je uzavrio novi život u svim slojevima puka i u svim granama javnoga života. Niti najhladniji duhovi nisu se u prvi mah mogli oteti nekom poetičnom raspoloženju, usljed kojega smo našu budućnost gledali u samom ružičastom svjetlu. I zaista kada bi naš narod u potpunoj slobodi, pušten sam sebi, bez ičijeg tutorstva i poučavanja, miran na svojim granicama smio da udešava svoj novi život u potpuno nezavisnoj i slobodnoj svojoj državi, on bi u svojem mladenačkom poletu i zanosu makar i uz goleme patnje i žrtve u brzo procvao na suncu slobode.

Ali čini se, da nam je u knjizi sudbine zapisano, da će nam narodna sloboda ostati do vijeka samo nedokučivi ideal i kada mu se jednom na dohvat ruke približimo, prestati će taj ideal da bude jedinom težnjom prosvjetljenih naroda.

U kratko, izgleda tako, kao da smo zakasnili i kao da razvitak čovječanstva koraca preko naših neizrecivih patnja i muka k novim ciljevima.

Na očigled ove perspektive mnogi duhovi kod nas klonuše, ili hoće da klonu i bez ikakova srama priznaju svoju nemoć, puštajući po strani opću narodnu stvar, brinući se samo za svoje lično blagostanje.

Drugi opet na zlo upotrebljuju svoju višu inteligenciju i naobrazbu, pak vješto sakrivaju svoje sićušne interese pod barjak političkih partija, razrednih i staleških udruženja, ili tobože zastupaju neke općenito čovječanske težnje i ideale.

Malo ih samo, koji žive sami za sebe, nego se hoće sasvim da izgube u životu naroda samoga, da za narod i s njim samim istroše svoju radnu snagu za podignuće općeg blagostanja.

Stalež geometara želi da bude ubrojen među ove posljednje i nadajmo se da ćemo u daljnjem razlaganju moći dokazati, da nam nije ni do ličnog probitka, niti do probitka naših drugova, nego da nam je pred očima napredak ljubljenog nam naroda i procvat nove države.

Rekosmo već, da se nalazimo pred golemom zadaćom osnivanja nove države. Gradja leži razbacana na gomilama, dragocjeno gradivo zatrpano je bezvrijednim ruševinama. Treba da se digne zakopano blago! Koja čarobna formula da nam pokaže put i način da to učinimo!

Iz vremena pred ratom preživješe mnoge teorije o osnivanju i uredjenju država veliku buru i zagriženi doktrinari tih teorija

hoće da ih primjene na novo doba. Hoće da usipaju novo vino u stare mjehove. Ukočene forme starih država treba opet uspostaviti i nove zgrade treba podignuti u čistom stilu starih, kako su se sjale kroz stoljeća u vlastitom svjetlu. Drugi opet na brzu ruku prihvaćaju nove metode bez razmišljanja, da li pristaju za nas, šire nove ideje i užiju kuću prvo nego su je sagradili.

Sve to nevalja!

Prije nego predjemo na specijalno polje našega predloga želimo da konstatujemo, da naša vlada svojski nastoji da organizuje rad državne uprave. Kod posla usvojeni su oblici i temeljni sustav razdjeljenja poslova kako je to bilo u državama, koje su propale. Nama je sakriveno, da li postoji kakovo naprezanje, da se te uredbe preudese tako, da se iz njih izbace ona loša svojstva, koja su uvjetovala njihovu propast u starim državama.

Ne ćemo da prisvajamo sebi autoritativni sud u ovako teškim i važnim pitanjima, ali se ne žacamo da slobodno izrečemo svoje mišljenje!

Sve evropejske države osnovane su na osnovi dvaju slojeva, onoga koji vlada i onoga koji biva vladan. To je temelj, svuda isti, samo su mu oblici tako raznovrsni i mnogostruki, da izvjestičena i bojama nakreana potka nevještom oku sakriva grubu osnovu tkanja. Vladajuća klasa čuva svoje interese, organizuje rad državne uprave prema tim interesima, dijeli taj rad u razne grane, a silu i materijal za taj rad uzimlje bezobzirno iz narodne zalihe ne brinući se mnogo, da li se ta zaliha troši ili povećava. Blagostanje vladajuće klase smatra se blagostanjem opće narodnim. Tako je nastala opreka između vlade to jest države i naroda. Narod se mora onda organizovati proti toj višoj sili i njegove organizacije dolaze u sukob sa državnim uredjenjem od kojega neprestano traže poboljšice i preinake, a kada nezadovoljstvo prekupi, onda se ruši vlada a obično s njom i država.

Mi ne želimo našu novu državu osnovati tako — u tomu smo svi složni! Pa kad to ne želimo, ne smijemo niti da kopiramo vanjske oblike, koji su se u takovim državama tečajem stoljeća ustalili ili da ostanemo kod predjašnje figure: ako zabacujemo grubu osnovu, ne trebamo ni šarene potke, koja ju sakriva.

Naša država neka bude jedinstvena od temelja do krova. Neka država bude narod i neka narod bude sam svoja kuća. Svi slojevi naroda i sve grane njegove državotvorne sile neka izbijaju do vrha, sve neka se jednako griju na suncu općeg blagostanja.

Rekosmo prvo da je baštinjeno državno uredjenje išlo za tim, da u svrhu postignuća nekog odredjenog cilja bezobzirno upotrebljava narodne sile i da jih slijedi na posvršavanje raznih radova bez obzira da li se te sile utaman troše i da li rezultat njihova rada postizava maksimum.

Nasuprot tomu načelu postavljamo mi ovo: Sve istovrsne sile valja skupiti u čvrste organizacije i njima samima prepustiti

da obavljaju poslove, koji su potrebiti da se postigne opće narodno blagostanje.

Razumjeti se imade ova misao ovako: Ne smije se u unapred određivati vrst i količina radova prije nego što je poznata kakvoća i množina sile, koja na raspolaganje stoji.

Mi smo narod, koji se istom stvara, naša država može biti samo vanjski oblik toga stvaranja i nikako se ne može stvoriti taj oblik po uzorcima, koje u susjedstvu postoje ili su postojale, ako za to nema dostatno sile i dostatno gradje.

Nakon ovog općenitog obrazloženja prihvatio je odbor ovu predstavku, koja je bila uručena mjerodavnim faktorima.

PREDSJEDNIKU MINISTARSKOG SAVJETA

u Beogradu.

Temelj svakog ljudskog djela je zemaljsko tlo. Za to je od drevne davnine nastojao čovjek da oblik, veličinu i svojstva tla čim bolje upozna i procijeni, to jest, da činjenicom svoga vlastitoga bivstvovanja, koje je napokon samo produkt u tlu sakrivenih prirodnih sila, izmjeri te sile same, da može lakše stvoriti uvjete opstanka i napredku svome i svoje rase.

Ovo je nastojanje izvor i uzrok sviju znanosti, njemu zahvaljuje svoje rođenje i jedina čista znanost matematike, koja je opet najvažniju svoju primjenu našla u astronomiji i s njom u savezu kod izmjere zemaljske kruglje i pojedinih njezinih dijevoja, to jest u višoj i nižoj geodeziji.

Kao što je pravo vlasništva na jedan dio zemaljske površine najvažniji postulat suvereniteta jednog naroda, tako je isto pravo i temelj egzistencije pojedinih individua i njihovih skupina unutar narodnog to jest državnog opsega.

Kako se naš narod kasno dočepao toliko željkovane slobode, kako je u borbi za tom slobodom trošio sve svoje sile, više ili manje svrsi shodno i prema tome sa više ili manje uspjeha, nije mu dostajalo vremena, da njeguje znanosti onako, kako bi po svojoj darovitosti i želji za napredkom inače učinio bio. Ipak je na polju geodezije uzgojeno makar i pod tuđjim tutorstvom nešto vrsnih sila, koje se odlikuju ili opsežnim strukovnim znanjem, ili velikom u poslu stečenom vještinom.

Društvo geometara, imajući pred očima ogromni posao, koji treba u novoj državi obaviti baš na polju ove znanosti, nastoji da sve ove sile sabere i imade u tome uspjeha.

Ujedno smatra ovo društvo svojom dužnošću, da stavlja vladi predloge glede organizacije tog posla, jer reprezentira cio geodetski stalež, koji si smatra dužnošću svoja iskustva u geodetskom radu staviti državi na raspolaganje, ako ni ne spominjemo pravo staleža na to, da stavlja predloge glede organizacije posla, kojemu je posvetio cio svoj život.

Pozvavši sve geodetske sile države na dogovor glede organizacije geodetskog poslovanja u državi, došli smo jednoglasno

do ovoga temeljnoga postulata: „sve izmjere u državi treba obavljati tako, da se dođje tečajem vremena sistematskim postupkom do jedinstvene moderne izmjere cijele države, koja će biti valjan i dostatan temelj za sve znanstvene i praktične potrebe.“

Ako ne bude taj rad provadjan sistematski i jedinstveno, dogodit će se isto, što je bilo u Austro-Ugarskoj monarkiji, gdje su se na jednom te istom mjestu izvodile izmjere po vojnom geografskom zavodu, po katastralnim institucijama, po uredima za agrarne operacije, po građevnim uredima i konačno po civilnim tehničarima, pa je rezultat cijelog tog 50-godišnjeg rada taj, da nije niti jedinstvene trigometričke mreže, niti jedinstvene snimke, niti dovoljne nivelacione mreže, a trošak je cijelokupnog tog poslovanja odgovarao tom neracionalnom postupku.

Sistematski i jedinstveno geodetsko djelovanje postići će se samo tako, da se čitavo geodetsko poslovanje u državi sjedini u jednom centralnom geodetskom uredu sa stručnjakom na čelu.

Društvo je raspravljalo o načinu ustanovljenja ovoga ureda i spremalo se, sakupljajući potrebiti materijal, da iznese svoj predlog o tome, ali su međjutim uslijedile neke vladine odredbe, a da vodstvo društva nije upitano za savjet.

Ne iznašamo ovo, kao da bi se tobože potužili da smo zapostavljeni, nego zato što znamo, da se je ovako nanijela ili će se da nanese državi velika šteta.

Naredbom ministarstva opisano je djelovanje ministarstva financija i tamo nalazimo među ostalim i jedno odjeljenje za katastralnu izmjeru. Ovo jednostavno kopiranje sličnog uređenja u Austriji i Magjarskoj, koje smo već napred spomenuli.

Ministar financija treba katastar posjeda i vrsti zemljišta za odmjerivanje zemljarine.

Nu tako zvana katastralna mapa ne služi više samo onoj svrsi, za koju je bila prvobitno određena — odmjerivanju zemljišnog poreza — već je geometričko pomagalo za sve tehničke podhvate. Tehničar stavlja na tako zvanu katastralnu mapu velike zahtjeve, dok je na zemljarinu dostatno i približno poznavanje površine i prihoda.

Iz katastralne direkcije kod ministarstva financije, kako je opisana u gore spomenutoj naredbi imaju se izlučiti sva premjeravanja, jer će taj posao rečeni centralni geodetski ured obaviti i onako mimogred, jer je ono, što ministarstvo financije treba za pravedno odmjerivanje poreza, krajni detalj opće zemaljske izmjere (popis vlasnika sa površinom i kulturom posjeda, te kopija nacрта).

Kod ministarstva financije treba da ostane katastralna direkcija bez premjeravanja, koja će na temelju gore dobivenih podataka sastavljati i nadopunjavati zemljišni katastarski operat.

Valjana izmjera zemlje treba da bude provedena strogo znanstveno od najviše do najniže, sa širijeg gledišta. Ona treba da sadržaje sve što treba geodetski učenjak, inženir komunikacije, inženir kulture tla, agronom, šumar, sve što treba gruntovnica i pravo spojeno s tlom u opće, a konačno, i poreznik.

Osim gore spomenutog uređenja kod ministarstva financija snuje se posebni ured za provedbu agrarne reforme pak bi i ovaj prema osnovi uredbe imao svoje geodetske sile.

Isto tako bi i ministarstvo poljoprivrede moglo imati svoje geometre pa ministarstvo gradjevina, ministarstvo saobraćaja, pravde i tako redom dalje do pojedinih uprava većih dobara državnih, crkvenih, privatnih, općinskih i t. d.

Tako bi se imao rascjepkati geodetski rad i što je još kobnije potratiti tako škrto odmjerena geodetska radna sila, a uspjeh bi bio taj, da bi za koju godinu imali na stotine raznih radnja, koje bi možda same po sebi bile valjane, ali za opću uporabu trebalo bi ih neprestano preradjivati i prilagoditi bez kraja i konca. U kratko bila bi to loša kopija one zbrke, koju smo u bivšoj Austriji i Mađarskoj prepatili i koja nam još sjedi za vratom.

Nismo u gornjem nabranjanju spomenuli ono što imademo najvrednije i najstalnije u našoj geodetskoj struci.

Glava naime njezina nalazi se u vojnom ministarstvu, to jest u njegovu geografskom institutu.

Tamo su naši najvrjedniji znanstvenici i praktični stručnjaci, tamo već postoji odjelenje za triangularne i astronomske radnje, odjelenje za topografsko snimanje i reprodukciju mapa.

Ured jednak onomu neda se pokraj njega stvoriti na brzo i nije potreban. Ako dakle temelj valjanog geodetskog ureda već imamo, zašto da ustrajamo drugi, kod drugog ministarstva? Treba da se ova temeljna geodetska institucija upotrebi u korist i drugih ministarstva, tako, da se na tomu temelju izgradi centralni geodetski institut, koji će kao autonomna institucija moći udovoljiti svim potrebama države, ako se snabdije potrebitim silama sviju kategorija, ako mu se dodijele zastupnici pojedinih ministarstva, koji će zastupati kod organizacije poslovanja i razdiobe rada specialne potrebe istih.

Ovo je centraliziranje geodetskih posala lahko provedivo, jer je temelj svakog mjerenja isti i prilagodjenje mjerenja prema specialnim potrebama sasvim neznatni dio rada kod moderne izmjere zemlje.

Ova će centralizacija posla polučiti najveću ekonomiju i najbolji stručni efekt, a to tim više, ako budu stajali na raspolaganje sva ona sredstva, koja su stajala vojnom geografskom institutu, jer će se ono već postojeće iskoristiti u sve znanstvene i praktične potrebe, jer će rad uslijed dostatnog pomoćnog osoblja biti najjeftiniji i najbrži.

Usljed toga, što će djelovanje ovoga centralnoga geodetskoga ureda udovoljavati potrebama svih ministarstva neobhodno je nužna njegova autonomija.

Društvo geometara na temelju svega razloženoga moli, da se osnuje središnji autonomni geodetski ured pod vojnim ministrom, te da se ovom uredu povjeri zadaća, da ministarskom vijeću predlaže, koji geodetski poslovi i kojim redom da se provadjaju, ukratko da organizira, nadzire i rukovodi čitavi rad oko izmjere zemlje u cijelom kraljevstvu.

Tako želimo mi da poslužimo narodu i državi namećući sebi najčvršću organizaciju, a nadamo se, da ćemo tako najbolje pomoći javnom interesu.

U nadi da će se izložena temeljna načela usvojiti, izradilo je društvo geometara kraljevstva Srba-Hrvata i Slovenaca „nacrt uredbe centralnog geodetskog instituta“ kako slijedi:

Članak 1. U Kraljevstvu S. H. S. ustanovljava se Geodetski Institut.

Članak 2. Ovaj Institut je autonoman i stoji — dok treba traje, pod vojnim ministrom.

Članak 3. U nadležnost geodetskog Instituta spadaju sva tehničko geodetska i geodetsko administrativna pitanja, koja se tiču:

I. Zemaljske izmjere,

a) geofizičkih i astronomskih poslova,

b) triangulatornih radova,

c) topografskog premjeravanja i pomnožanja karata,

d) detaljnog premjeravanja,

e) provedbe očevidnosti (evidencije izvedenih poslova).

II. Agrarno — tehničke operacije,

a) komasacija (grupisanje posjeda) i zemljišne zajednice,

b) tehnička proveda agrarne reforme (Parcelacija i kolonizacija),

c) ekspropriacija.

Članak 4. Geodetski institut obuhvata jedno centralno nadleštvo u Beogradu i oblastna nadleštva, a na čelu cjelokupne službe stoji direktor, odgovoran samo Vojnom Ministru.

Članak 5. Centralno nadleštvo sačinjavaju osim direktora još 6 odeljenja od toga 5 tehničkih i jedno administrativno sa posebnim brojem tehničkog i administrativnog osoblja (pisara, sekretara, i inšpektora). Uz administrativno odeljenje postoji i jedan pravni referent, knjigovodja sa potrebnim računarskim osobljem i bibliotekar — rukovalac biblioteke i geodetskih instrumenata i alata. Odeljenja jesu za grane pod čl. 3. navedene I. a, I. b, I. c, I. d, e, II. te administrativno.

Članak 6. Činovnici i službenici geodetskog instituta uvršćuju se u ove platežne razrede:

- u IV. razred: direktor,
- u V. razred: načelnici odelenja i nadležstva te pravni referent,
- u VI. razred: inšpektor (nadzornici), glavni knjigovodja,
- u VII. razred: viši geometar, glavni sekretar, glavni revizor, viši blagajnik viši knjigovodja,
- u VIII. razred: geometar I. klase, blagajnik, knjigovodja, korespondent za stranu prepisku, glavni magaziner i ekonom,
- u IX. razredu: geometar II. klase, pisar I. klase, pomoćnik knjigovodje I. klase, pomoćnik blagajnika I. klase, arhivar I. klase, registrator I. klase i magaziner I. klase,
- u X. razredu: pisar II. klase, arhivar II. klase, registrator II. klase i magaziner II. klase,
- u XI. razredu: geodetski pripravnik, prepisivač. Činovnici IV. i V. razreda mogu biti samo sa fakultetskom spremom.

Članak 7. Oblastnih nadležstva sa načelnicima na čelu ima 7, sa sjedištem u: Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Spljetu, V. Bečkerek i Skoplju.

Članak 8. Pri geodetskom institutu ustanovljava se direkcioni odbor, koji će imati zadatak, da dovede u suglasnost poglede i pravac rada geodetskog instituta sa pogledima i radom drugih ministarstava, zainteresovanih pitanjima, koja spadaju u nadležnost geodetskog instituta.

Članak 9. U ovaj odbor, kome predsjedava Vojni ministar ili njegov delegat, ulaze kao članovi po jedan delegat ministra vojnog, — ministra poljoprivrede, — ministra gradjevina, — ministra saobraćaja, — ministra šumarstva i rudarstva, — ministra socijalne politike, — ministra pravde i direkcije voda. po jedan nastavnik geodetske struke svake tehničke visoke škole u kraljevstvu SHS.

Izaslanik društva geometara kraljevstva SHS. direktor geodetskog instituta, katastralne direkcije i svi načelnici odelenja ulaze po položaju u sastav ovog odbora.

Članak 10. Kad ova uredba stupi na snagu, treba odmah da se privremeno imenuje ovaj odbor, koji će jednim pravilnikom regulisati organizaciju i način vršenja službe geodetskog instituta na analogni način, koji je usvojen za Direkciju državnih željeznica.

Članak 11. Razna nadležstva izmjere u Kraljevini SHS., koja sada postoje u pojedinim pokrajinama i bave se pitanjima točke 3. ove uredbe, produžit će svoj rad i dalje prema svome uređenju i postojećim zakonima i uredbama, dok direkcioni odbor ne bude regulirao organizaciju i način vršenja službe geodetskog instituta prema ovoj uredbi. No i za ovo vrijeme, sva ova nadležstva će stajati pod upravom i raditi po instrukcijama direktora geodetskog instituta.

Članak 12. Ova uredba stupa na snagu, kad je kralj potpiše i ima silu zakona i tada prestaju važiti svi zakonski propisi, koji su joj protivni.

U Zagrebu, dne 25. ožujka 1919.

Društvo geometara kraljevstva S. H. S.

Prof. Vlad. Filkuka
tajnik m. p.

Ing. Pavle Horvat
podpredsjednik m. p.

Генерална Дирекција Катастра.

Члан 36.

Генералној Дирекцији Катастра дужност је :

1. да спрема законске предлоге и правилнике за израду катастра у областима Краљевства где катастарско премеравање још није извршено;
2. да организује, руководи и контролише нове катасталне радове и бонитирање земљишта и стара се да се они са потребном тачношћу и на време израђују;
3. да се стара о одржању у евиденцији до сада израђених катастара;
4. да се стара и предузима радове за обнављање катастарских премера и поновно бонитирање земљишта;
5. да рукује катастарним апаратима, катастарним мапама, и другим израђеним оператима.

Члан 37.

Главна Дирекција Катастра дели се на два одељења :

1. Одељење за израду нових катастара,
 2. Одељење за одржање и обнову израђених катастара.
- Одељење за израду новог катастра дели се на два одсека :
- а) одсек за израду катастра.
 - б) одсек за бонитирање земљишта.
- Одељење за одржавање израђених катастара дели се на два одсека :
- а) одсек за одржање и евиденцију неизрађених катастара и катастарског материјала.
 - б) одсек књиговодства.

18. Завршне одредбе.

Члан 38.

Чиновници и службеници Министарства Финансија увршћују се у ове платежне разреде :

у трећи разред : Помоћник Министра Финансија ;
у четврти разред : Генерални директор и Државни Правобранилац :

у пети разред : Повереник Министра Финансија, помоћник генералног директора, помоћник државног правобраниоца, начелник одељења генерални инспектор ;

у шести разред : инспектор, шеф одсека ;

у седми разред : подшеф одсека, главни секретар, главни ревизор, виши благајник, виши књиговођа, виши инжењер, виши хемичар, виши технолог, виши геометар ;

у осми разред : благајник, књиговођа, инжењер, хемичар прве класе, геометар прве класе, технолог прве класе, секретар, ревизор, виши статистичар, кореспондент за страну преписку, главни магационер, економ ;

у девети разред : писар прве класе, помоћник књиговође прве класе, помоћник благајника прве класе, ликвидатор прве класе, статистичар прве класе, хемичар друге класе, технолог друге класе-подинжињер, геометар друге класе, архивар прве класе, регистра, тор прве класе, магационер прве класе ;

у десети разред : писар друге класе, помоћник књиговође друге класе, помоћник благајника друге класе, ликвидатор друге класе, статистичар друге класе, архивар друге класе, регистратор друге класе, магационер друге класе ;

у једанаести разред : приправник, преписач.

Чиновници четвртог и петог разреда могу бити само лица са факултетском спремом. Изузимају се они који су раније у Краљевини Србији имали положај Начелника Министарства Финансија.

{* * *}

Уредба о организацији министарства финансије садржаје генералну дирекцију катастра.

Према меморандуму друштва геометара у краљевини С. Х. С. заступа наведено друштво мишљење, да се оснује централни геодетски институт за једнолично премеравање целе државе. Институтом би управљао одбор, односно директор института по интенцијама одбора, а у одбор би улазили делегати свих министарстава, па и генерални директор катастра, као делегат министарства финансија, те би као такав утицао, да се код премеравања провађају они захтеви, који би били потребни за састав катастарског операта.

Према томе би код министарства финансије остала дирекција катастра, али без премеравања.

То централисање државнога премеравања имало би за последицу, да би премеравање било изведено на најбржи и најјефтинији начин.

Проф. инж. П. Хорват.

Stručne vijesti.

GOSPODARSKI POVJERENICI ZA PROVEDBU AGRARNE REFORME. Ministarstvo za agrarnu reformu imenovalo je za glavne gospodarske povjerenike za provedbu agrarne reforme i upravitelja narodno gospodarskog odsjeka dra. Miana Krištofa za pet zapadnih županija, dra. Kostića za županiju srijemsku, Marka Petrovića za županiju virovitičku i Osijek. Za županiju požešku predstoji imenovanje velikog župana dra. Vasilija Beloševića. Ovi će povjerenici organizirati posebne komisije za svaku županiju, u kojoj će biti po jedan sudac, jedan gospodarski stručnjak i do jedan geodet. Sa strane sudaca imenovani su za zagrebačku županiju dr. Tučkorić, za varaždinsku županiju dr. Košćec, za bjelovarsku Nikola Vukić, za virovitičku dr. Franjo Orešković, specijalno za Dolnji Miholjac dr. Frankić, za Slatinu i virovitičku županiju Bogoslav Sabolić, za Našice i Djakovo dr. Josip Sokolić. Kao mjernici i geodeti određeno je 13. katastralno nadzorništvo za izmjeru, dok je 20. i 14. nadzorništvo izmjere određeno za županije glavnog povjerenika dra. Krištofa. Kao gospodarski stručnjaci pozvani su pojedini županijski i gospodarski izvjestitelji i to gg. Car, Zoričić, Novaković, Malešić, Petković, Navratil i Šajnović.

PRVE KOMISIJE ZA PROVEDBU AGRARNE REFORME. Od 15. dalje svaki dan bile su već prve komisije za provedbu agrarne reforme u pojedinim općinama. — Tako je bila 14. komisija u općini Vrapče, 15. u Šestinama, a dne 16. o. mj. u općini Velika Gorica. Rad ovih komisija, koji je mnogostran, kreće se zasada samo što se tiče ustanovljenja neobrađenih površina u svrhu zakupa, kao i same visine zakupnine. Kasnije će te komisije imati veći djelokrug, prema naredbama, koje će za koji dan izaći.

NOVI PROFESORI ZAGREBAČKE TEHNIKE. Ukazom prestolonasljednika imenovani su prva trojica profesora za našu tehniku u Zagrebu, — koja će — kako je poznato — započeti predavanjima u jeseni ove godine. Imenovani su: Martin Pilar, rodom iz Broda na Savi, sada arhitekt i graditelj u Zagrebu, te predsjednik hrv. društva inženjera i arhitekta, koji je izveo u posljednjim decenijama mnoge javne i privatne gradnje u Zagrebu i provinciji, zatim ing. Milan Čalogović, rodom iz Vinkovaca, bivši asistent profesora za mostogradnje na budimpeštanskoj tehnici, a najposlije građevni poduzetnik na Rijeci, te dr. phil. ing. Jaroslav Havliček, rodom iz Garešnice u Hrvatskoj, jedan od najpoznatijih stručnjaka iz strojarstva i elektro-tehnike u bivšoj monarhiji, koji je bio najposlije upravitelj svega strojarskog uređaja i električnih pogona u Vitkovičkim ugljenokopima kod Moravske Ostrave, te je i napisao mnoge znatnije radnje iz tog područja u hrvatskom i njemačkom jeziku.

Društvene vijesti.

IZVADAK IZ PRAVILA „DRUŠTVA GEOMETARA KRALJEVSTVA SHS U ZAGREBU.

§ 1. I m e d r u š t v a.

Ime je društvu: „Društvo geometara kraljevstva SHS” u Zagrebu.“

§ 2. S v r h a d r u š t v a.

Svrha je društvu da unapređuje ukupno geodetsko djelovanje na korist javnoga i društvenoga života ; da zastupa, čuva, brani i promiče interese geodetskoga stališa uopće, a svojih članova napose ; da promiče svestrani razvoj geodetske znanosti.

§ 3. S r e d s t v a k s v r s i.

1. Skupštine, sastanci, rasprave i predavanja, na kojima se pretresuju pitanja i predmeti, koji se tiču društvene svrhe.
2. Sudjelovanje društvenih zastupnika kod raspravljavanja geodetskih i suvislih znanstvenih i praktičnih pitanja na poziv oblasti, društva ili privatnika, dotično podastiranje predstavaka i podavanja mnijenja u istim slučajevima.
3. Skupna putovanja s naučnom svrhom.
4. Priredjivanje i sudjelovanje kod izložba.
5. Podružnice (filijale) društva, u koliko to zahtijevaju posebne prilike i dosadnji razvoj geodetskoga poslovanja u pojedinim dijelovima države.
6. Posebni odbori za rješavanje pojedinih znanstvenih i staleških pitanja.
7. Društvena knjižnica.
8. Izdavanje društvenoga lista, spisa i djela.
9. Podavanje izvješća o društvenim članovima kod geodetskih pothvata i kod namještanja u službu na zahtjev vlasti, društva ili pojedinca.

§ 4. Č l a n o v i d r u š t v a.

Članovi društva jesu :

1. Redoviti članovi.
2. Članovi zakladnici.
3. Članovi dopisnici.
4. Izvanredni članovi.
5. Članovi podupiratelji.
 - a) Redoviti član društva može biti svatko, tko ima akademsku geodetsku naobrazbu, ili tko je uz dovoljnu opću naobrazbu s uspjehom obavljao praktične geodetske poslove.
 - b) Zakladni je član onaj, koji uplati jedanput za uvijek u društvenu blagajnu svotu, koju odredi glavna skupština.
 - c) Članovima dopisnicima mogu se imenovati osobe, koje su za služne u tehničkoj struci, ili znanosti.
 - d) Izvanredni članovi mogu biti oni, koji se bave praktičnim geodetskim poslovima, a ne udovoljavaju uvjetima primitka pod a).

e) Članovi podupiratelji mogu biti osobe i korporacije koje se bave tehničkim radom, ili se zauzimlju za napredak geodetske struke.

§ 5. P r i m a n j e č l a n o v a.

Članove redovite, zakladne, izvanredne i podupiratelje prima društveni upravni odbor na prijedlog kojega društvenoga člana, a članove dopisnike imenuje glavna skupština na prijedlog upravnoga odbora, ili kojega člana.

Svaka podružnica prima samostalno svoje članove. O primanju se odlučuje tajnim glasovanjem.

§ 6. P r a v a č l a n o v a.

Svaki redoviti član, zakladnik i dopisnik imade ova prava :

1. Sudjelovati u raspravama i stavljati prijedloge u društvenim skupštinama, sastancima, strukovnim i inim odborima, te glasovati o njima.

2. Birati i biti biran u sve društvene odbore.

3. Dobivati besplatno društveni časopis.

4. Rabiti društvenu knjižnicu i sprave.

5. Tražiti od društva obavijesti o strukovnim pitanjima.

6. Uvidjati u poslovne spise, knjige i račune društva u prisutnosti društvenoga predsjednika ili njegovoga zamjenika.

Članovi izvanredni i podupiratelji imadu sva prava, kao i redoviti, samo ne imadu pravo glasa kod rasprava o promjeni društvenih pravila i o razvrgnuću društva i ne mogu birati u upravni odbor niti u njega biti izabrani.

§ 7. D u ž n o s t i č l a n o v a.

Svaki je društveni član dužan :

1. Držati se društvenih pravila i poslovnoga reda.

2. Platiti upisninu i članarinu.

3. Čuvati i braniti ugled i prohibitke društva, kao i geodetskoga stališa uopće.

Članovi dopisnici ne plaćaju članarine ni upisnine.

KONSTITUIRAJUĆA SKUPŠTINA JUGOSLAVENSKIH GEOMETARA. Na poziv pripravnoga odbora zagrebačkih kolega održavala se je dne 15. veljače o. g. u Zagrebu konstituirajuća skupština jugoslavenskih geometara. Prisustvovalo je oko 80 učestnika iz Hrvatske i Slavonije i po tri delegata iz Slovenije i Herceg-Bosne. Vojno geografski zavod u Beogradu zastupao je srpski geodetski prvak i šef toga zavoda inž. pukovnik Steva Bošković. Zagrebački vojno zemljovidni zavod izaslao je takodjer na skupštinu svoja četiri častnika. Skupštini su prisustvovala i dva dalmatinska geometra, no ovi nijesu mogli dobiti ovlaštenja, da zastupaju svoje kolege zemljake radi ne sredjenih prilika u Dalmaciji. Društvo inženjera i arhitekta u Zagrebu zastupao je tajnik inž. Voda.

Skupštinu je otvorio sa lijepim i patriotskim govorom nadzornik zemaljske izmjere u Zagrebu Ivan Orešković, pozdravljajući odušev-

ljeno braću po krvi i struci i pozivajući ih na složan rad za narodnu stvar. Skupštinu je rukovodio kao predsjednik profesor geodezije Pavle Horvat. Tehničko izvješće, koje na drugom mjestu donášamo, primljeno je sa oduševljenjem jednoglasno kao skup smjernica za geodetsko djelovanje u državi. Nakon toga se prešlo na pretres društvenih pravila, te je izabran upravni odbor od 15 i nadzorni odbor od 3 lica. Izabrani su ovi: Predsjednik inž. pukovnik Stevan Bošković, I. podpredsjednik prof. inž. Pavle Horvat, II. podpredsjednik ovl. civil. geometar Milan Kreković, I. tajnik prof. Vladimir Filkuka, II. tajnik geom. zem. izmjere Josip Krizmanić, blagajnik tehn. nadzornik gruntovnice Stevan Vidak, knjižničar geom. zem. izmjere Bude Božić, odbornici: geometri zem. izmjere: Pavao Pin, Franjo Soltan, Zvonimir Kralj, ovl. civ. geometri Zvonimir Kochansky, Krsto Pfaff, Stjepan Vuičić, nadgeom. zem. izmjere Ivan Getwert, geom. agrar. operacija Jakob Wolmut. Nadzorni odbor: nadzornik zem. izmjere Ivan Orešković, ovl. civ. geom. Rajko Čop, gruntovni mjernik Eugen Končar.

Podružnice slati će u sjednice zagrebačkog društva po jednog delegata.

OBČNI ZBOR GEOMETROV V LJUBLJANI se je vršil v soboto dne 5. in nedeljo dne 6. aprila v dvorani na magistratu. Zborovanja se je udeležilo tudi društvo inženirjev in arhitektov v Ljubljani po gg. rudarskem glavarju Stergarju kot. predsedniku profesorju Šukleju in pa rudarskemu svetniku Kropaču iz Idrije. Iz Zagreba pa je prišel kot. zastopnik centralnoga društva g. profesor Filkuka.

Iz poročil predsednika, tajnika in g. nadzornika Ružička in g. Pertota posnamemo, da je društvo v pretečeni zimski dobi zastavilo vse svoje sile, zbrati vse moči v trdno organizacije, obenem pa skrbe t za dober geodetski naraščaj.

Profesor Filkuka prinaša pozdrave hrvatskih kolegov, ter nanašanja, da je spomenica, ki jo je izročila deputacija v Belgradu, v kateri spomenici zahtevamo, da se vse geometerstvo koncentrira, pod lastnim strokovnim vodstvom, napravila v vseh merodajnih krogih najboljši vtis.

Blagajniško poročilo je podal g. nadgeom. Vydra. Želi, da bi člani rednsjše plačevali, ker ima društvo izdatne stroške. Članarina se določi mesečno 5 kron, to pa za prehodno dobo. Zagrebškemu kot. centralnemu društvu se vplača 10 kron vpisnine za vsakega člana, mesečno pa po 50 $\frac{0}{0}$ članarine. Članov šteje društvo 41. V društvu se pogrešajo imena nekaterih gospodov iz Štajerske in Koroške. Pripomni se, da je društvo v Ljubljani za sve geometre v Sloveniji. V tem oziru ne obstoji nobena Kranjska, Koroška, Štajerska ali Primorska. Že na zborovanju v decembru se je sklenilo, da mora biti vsak geometer v Sloveniji član tega društva, sicer se ga družabno bojkotira. Geometri nemške in talijanske narodnosti se v društvo ne sprejemajo.

Ker je društvo poslovalo do sedaj na podlagi starih pravil, se prečitajo in odobre nova pravila in istotako poslovnik.

Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor : predsednik nadgeom Fr. Župančić, podpredsednik nadzornik v. p. Jan Ružička, dalje gg. nadgeom. Vydra, nadgeom. pl. Čupan, ing. Sedlecky, ing. Zakrajšek. geom. Bynlo in eleve Čuden.

Za namestnike pa gg. nadgeom. Jos. Verbič, nadgeom. Justin, nadgeom. Petročnik, nadgeom. Bojec, ing. Omerzu in eleve Šmide Pregledovalca računov sta gg. nadgeom. Čermak in geom. Anton D. Toni.

V redakcijski odsek so izvoljeni nadzornik Ružička, nadgeom. pl. Gspan in eleve Čuden.

Pri slučajnostih so se obravnavali razni predlogi, kako o privatnih meritvah, kilometrinah, o geometru kot sodnem izvedencu, o figurantih, o zvašanju raznih paušalov i t. d.

Slednjič se je sklenilo, pozvati na primeren način poverjenišтво za finance, da se naredba centralne vlade o takojšnji uvrstitvi geometra v IX. čin. razred, čimnapreje izvede.

V Soboto zvečer se je vršil u hotelu „Union“ v „Rošcah“ prijateljski sestanek.

Naknadno je došel brzoglavni bratski pozdrav tovarišev iz Sarajeva.

Za odbor :

F. Ž u p a n č i ć,
t. č. predsednik

A. Č u d e n,
t. č. tajnik

SKUPŠTINA GEOMETARA BOSNE I HERCEGOVINE. Po povratku delegata sa glavne skupštine u Zagrenu sazvana je za dan 22. III. t. g. skupština svih geometara B. H. u Sarajevo, u svrhu konstituisanja podružnice centralnog društva. Skupštini su drisustvovali kolege Baše, Marašek, Vitanović, Fuchs, Hauzal, Trefný, Pálenicek, Truksa, Macchiedo, Ugićanin, Miaczinsky, Katyza, Lurija, Lahodný, Stván, Vitek, Steckl, Gaus, Kosch, Kunschner, Wiesner, Stehlik, Krejčiček, Heine, Žerovnik, Krepl, Pfeifer, Ružička, Demić, Gligorović, Horak, Hočevan, Petrović, Rabas, Nikolić, Schmidt, Alfus, Halina, Gnječ, gg. asistenti Granić, Kentrić, Stokanović te Dr. Truhelka. Skupštinu pozdravlja u ime sazivalačkog odbora kolega Marašek i predaje vodstvo skupštine g. nadinspektor Miaczynskom.

Kolega Vitanović referiše o skupštini u Zagrebu; kol. Marašek izvješćuje o sakupljenom novcu u organizacijone svrhe. Primaju se društvena pravila, koja su kako kol. Baše napominje sastavljena na temelju provedenog centralnog društva u Zagrebu i u sporazumu sa istim. — Svi prisutni i zastupani izavljaju, da prisupaju kao članovi „Udruženju geometara B. i H. u Sarajevu“. Izabran je ovaj odbor : Predsjednik Spaić, podpredsjednik Baše, tajnik Vitanović, blagajnik

Marašek, knjižničar Uzičanin, odbornici : Granić, Poljašević, Manko, Bogojević, Ružička, Schmidt ; zamjenici : Kosch, Trefný, Paleniček ; nadzorni odbor : Lahodny, Lurija, Bilanović.

Na predlog kol. Bašca zaključuje skupština upisninu 10 K, članarinu za redovne članove 5 K mjesečno, za vanredne 2 K (bez časopisa). Centrali će se slati upisnina i 60% članarine redovnih članova.

Kol. Vitanović referiše o memorandumu na ministarstvo financije, kojim se traži, da se stalež geometara izjednači s ostalim staležima sa fakultetskom spremom.

Skupština odobrava u principu predlog kol. Schmidta o promjeni tarifa i djelokruga ovl. civil. geometara.

Kol. Kosch referiše o zahtjevu dozvole vršenja privatnih radnja po državnim geometrima i primjeni tarife ovl. civil. geometara na državne.

Asistent Granić izvješćuje o memorandumu, glede uređenja staleža pomoćnih činovnika i moli društvo, da podupre opravdane zahtjeve pomoćnog osoblja.

Kol. Baše tumači važnost i potrebu popunjenja mjesta tehničkog i personalnog referenta evidencije zemljišno poreznog katastra za B. i H. stručnjakom te predlaže, da bi društvo preporučilo vladi za ovo mjesto kolegu Spaića. Predlog se prima i predlaže ministarstvu financija.

Kol. Paleniček referiše o zahtjevu staleža, da se ukine ispit, koji je za službujuće geometre propisan.

Ministar. financije ima se zatražiti, da od sada prima u državnu službu samo geometre s akademskom naobrazbom.

Odboru se povjerava izraditi molbu na minist. financije, da se popuni mjesto arkivara.

Kolege, koji budu željeli otići u Srbiju, imaju se prijaviti odboru.

Udruženje priključuje se sjedničkom zaključku društva u Zagrebu glede centralizacije geodetskog rada u autonomnom geodetskom institutu pod vojnim ministrom.

Brzobjavno se pozdravlja centralno društvo u Zagrebu, predsjednik istog pukovnik Bošković i predsjednik udruženja Spaić.

IZVADAK IZ ZAPISNIKA ODBORSKIH SJEDNICA. Prva odborske sjednica od 16. veljače. Prisutni odbornici gg. puk. S. Bošković, prof. P. Horvat, delegati za Sloveniju nadz. Ružička i nadg. Župančić ; za Bosnu i Hercegovinu nadg. I. Baše, Spaić i Vitanović, nadalje M. Kreković, S. Vidak, V. Filkuka, J. Krizmanić, B. Božić, K. Pfaff, Z. Kralj, I. Gettwert, Z. Kohanski, P. Pin, F. Soltan, I. Wohlmuth, O. Orešković, te članovi gg. podpuk. M. Terzić, major I. Gjorgjević, O. Lazanin i S. Sever. Na toj sjednici stvoreni su slijedeći zaključci :

Svim članovima će se priposlati „Upitnica“ u svrhu ispunjenja, da se može sastaviti personalna statistika. Glede statistike rada imaju podružnice kao i centralno društvo prikupiti sav materijal o stanju

provedenih radnja po pokrajinama i priposlati centralnom društvu, da se može uzajamno izdati jedinstvena knjiga o cjelokupnom geodetskom poslovanju u svrhu informacija za reorganizaciju geodetskog poslovanja.

U pogledu organizacije imade svaka podružnica poraditi u svom djelokrugu.

Glede upisnine i procentualnog doprinosa članarine za centralno društvo imade svako pokrajinsko društvo stvoriti zaključak i o tome središnji odbor obavijestiti.

Članarina i upisnina šalje se izravno na blagajnika g. S. Vidaka, Zagreb, Gajeva ul. 40. I. kat.

Saobraćaj: Izvješća o sjednicama predloge i zaključke treba slati uzajamno jedni drugima, osim važnijih zaključaka o jedinstvenim interesima, koje treba uvijek dogovorno stvarati.

Pokrajinska društva imadu imenovati svoga delegata u upravni odbor centralnog društva.

Obavijesti se šalju za sada za Srbiju: Vrhovno top. odeljenje, Vrhovna komanda Beograd; za Bosnu i Hercegovinu g. nadg. I. Baše Sarajevo, Skenderija ul. br. 14; za Sloveniju: Društvo geometara SHS. Ljubljana, Vodnikov trg br. 5. II. kat; za Hrv. i Slavoniju: Društvo geometara kraljevstva SHS u Zagrebu, Šumarska akademija.

Društveno glasilo: Za urednika izabran je g. prof. geod. tečaja V. Filkuka, a u redakcioni odbor gg. S. Vidak, Z. Kralj, K. Pfaff i I. Krizmanić.

Na predlog g. pred. puk. S. Boškovića zaključeno je, da se imade staviti predlog Min. Savjetu, da sazove stručnu anketu u Beograd, koja se sastoji iz dolje navedenih delegata, da dadu svoje stručno mnijenje o svim aktuelnim i budućim geodetskim radnjama u cijelom Kralj. SHS.

Izabrani su za likvidaciju geogr. Instituta u Beču: gg. puk. S. Bošković, major R. Pletz, satnik S. Goldoni i dr. B. Truhelka.

Za triangularni ured, arkiv mapa i tiskaru u Beču: gg. nadg. A. Götzl i Pappafava.

Za triangularni ured u Budapešti: gg. nadg. I. Gettwert i D. Ivošević.

Za zemaljsku izmjeru za Sloveniju: g. nadz. I. Ružička; za B. i Hercegovinu: g. nadg. I. Baše; za Hrv. i Slavoniju: g. nadz. I. Orešković.

Za Agrarno teh. poslove za Sloveniju: g. A. Bydlo i dr. Vrtaćnik; za Hrv. i Slavoniju: gg. geom. M. Kreković, Z. Kralj i K. Pfaff.; za Bosnu i Hercegovinu gg. L. Grządziej i R. Miączynski; za Dalmaciju: g. Grubišić.

Za gruntovnicu za Hrv. i Slav.: g. S. Vidak; za Sloveniju: g. Župančić; za Bosnu: g. I. Krnečić.

Za škole: gg. prof. P. Horvat i V. Filkuka.

2. odb. sjednica od 19. veljače. Prisutni odbornici: gg. prof. P.

Horvat, Filkuka, Vidak, Gettwert, Pfaff, Kralj, Božić, Krizmanić, Pin i Soltan.

Predstavka na Min. Savjet o sazivu ankete se prihvaća, a uručit će se g. puk. S. Boškoviću, da ju preda na odredjenom mjestu.

3. odb. sjednica od 15. ožujka. Prisutni odbornici: gg. P. Horvat, M. Kreković, S. Vidak, K. Pfaff, I. Krizmanić, B. Božić, I. Wohlmuth, F. Soltan, R. Čop, Z. Kohanski i G. Končar, te kao gost g. M. Kurent.

Gosp. prof. P. Horvat čita zakonsku osnovu o uređenju katastralne izmjere kod Ministarstva financija, koja je izašla u službenim novinama od 6. marta 1919. Buduć to ne odgovara temeljnom principu o reorganizaciji javnog mjerenja, koji je istaknut i prihvaćen na konstituirajućoj skupštini, otvara u tom pitanju obširnu debatu, nakon koje predlaže ustanovu „Direkcije geodetske službe“ kao centralnu i autonomnu uredbu pod Vojnim Ministrom i to s razloga, koji su navedeni u napred navedenoj predstavi. Nakon svestrane debate usvaja se to stanovište kao jedini izlaz, da se ostvare naši temeljni principi o centralizaciji javnog mjerenja. O tom zaključku imaju se odmah obavijestiti podružnice, da mogu zauzeti svoje stanovište.

4. odb. sjednica od 19. marta. Prisutni odbornici: gg. P. Horvat, M. Kreković, B. Božić, S. Vidak, I. Krizmanić, Z. Kralj, K. Pfaff, I. Wohlmuth, Z. Kohanski, F. Soltan, R. Čop i G. Končar i S. Sever kao gost.

Čita se predstavka na Ministarski Savjet sa osnovom o uređenju „Centralnog autonomnog geod. Instituta Kralj. SHS“ (vidi predstavku na str. 17).

5. odb. sjednica od 22. marta. Prisutni odbornici: gg. P. Horvat, M. Kreković, delegat Slovenaca g. Župančić, V. Filkuka, S. Vidak, Z. Kralj, K. Pfaff, I. Krizmanić, B. Božić, I. Wohlmuth, R. Čop, F. Soltan, Z. Kohanski, te kao gost g. M. Kurent.

Nakon svestranog razmatranja ustanove „Centralnog autonomnog geodetskog Instituta“ priključuje se i delegat Slovenije g. Župančić mnijenju odbora, da se isti dok potreba traje prisloni uz Vojnog Ministra, da se tako zapriječi cijepanje geodetske službe po raznim Ministarstvima. Predstavka se imade štampati latinicom i ćirilicom, te poslati svim Ministrima, zastupnicima, stručnjacima i novinama, da se mogu za samu stvar zainteresirati.

Delegat g. Župančić čita zaključak „Društva geometara u Ljubljani“, kojim javljaju, da će platiti kao upisninu K 3., a u ime članarine od mjesečnih K 5. po članu 60⁰/₀ za centralno društvo u Zagrebu, dočim 40⁰/₀ ostaje podružnici za namirenje troškova oko putovanja delegata i internih troškova. G. K. Pfaff moli del. g. Župančića, da upliviše na članove, da bi uplatili cijelu upisninu, da se ne bi stvorio loš precedens.

6. odb. sjednica od 25. marta. Prisutni odbornici: gg. P. Horvat, S. Vidali, V. Filkuka, Z. Kralj, K. Pfaff, I. Krizmanić, i D. Čop, te kao gost g. M. Kurent.

Članovi društva iz Bosne i Hercegovine javljaju brzojavno svoje konstituiranje, kao i prihvata zaključka središnjeg odbora od 15. marta. Konstatira se, da je zaključak o ustrojenju „Centralnog autonomnog geodetskog ureda“ pod Vojnim Ministrom, time jednoglasno prihvaćen.

Prof. g. P. Horvat se ovlaštuje, da podastre osobno našu predstavku i da je zastupa pred Min. Savjetom.

ČLANOVI DRUŠTVA. Kao članovi zakladnici pristupiše: ovl. civ. mjernik Rudolf Grašić sa 3000 K, ovl. civ. geometri: Zvonko Kochansky, Milan Kurent, Milan Kreković, Nikola Lelić, Milan Švarić svaki sa 1000 K.

Prigodom upisivanja uplatiše kao preplatu: ing. pukovnik Stevan Bošković 100 K, ovl. civ. mjernik Rudolf Grašić 50 K, kapetan Rudolf Borsatti, ovl. civ. mjernik Rajko Čop, ovl. civ. geom. Dragutin Gjurski, Stjepan Štigler, prof. dr. Branimir Truhelka, tehn. nadzgrunt. Stevo Vidak i ovl. civ. mjernik Josip Žagar uplatiše po 20 K.

Štovani drugovi, koji i ovim hvalevrednim činom pomogoše udariti čvrst temelj našem društvu, neka služe dobrim primjerom i ostalim drugovima.

UPITNICE. Ovim brojem našega lista šaljemo svim c. kolegama, članovima i nečlanovima „Upitnicu“, pa molimo svu gg. članove i one, koji se misle začlaniti, da bi ju čim prije, u vlastitom interesu ispunili i društvu priposlali, da se omogući informativni rad društva.

Društvena uprava dobila je dosada već više vanjskih upita glede namještenja i zarade, ali nepoznavajući dobu i obiteljske okolnosti svojih kolega, — nije se mogla upustiti u informacije i preporuke.

Osobne vijesti.

Ravnatelj gruntovnice i nadzornik komasacionih radnja u Hrvatskoj i Slavoniji **H i n k o V e č** bio je na vlastitu molbu umirovljen, te mu izrečeno priznanje za dugogodišnji rad.

Inž. **S a v a R a d o j k o v i ć** bivši šef katastra grada Beograda bio je imenovan generalnim ravnateljem katastralne direkcije kod ministarstva financije. Nadamo se pouzdano, da će gospodin generalni direktor čim prije objaviti stručnoj javnosti svoje programne ideje.

Dne 19. aprila o. g. na veliku subotu umro je od upale mozgovnih opna kolega geodeta **M i l a n D u ž a n a c**, navršivši tek 24. godinu života. Pokojnik je bio vrijedan, marljiv geodeta i dobar kolega, nu neumoljiva smrt pokosi za rana mladenački mu život prije nego je mogao razviti svoje sposobnosti i naužiti se plodova svojih nauka. Lahka mu zemlja i vječna pomen!

Dionička tiskara u Zagrebu. — Odgovorni urednik: Prof. Vlad. Filkuka.

Članovi „Društva geometara kraljevstva S. H. S. u Zagrebu“.

p = platio pristupninu, č = članarinu, ut = utemeljinu.

Alić p 10; Anderlan Franjo p 10, č 15; Anić Ivan p 10; Božić Bude p 10, č 15; Breberin Nikola p 10, č 10; Borsatti Rudolf p 20; Beštelak Edo p 10; Bošković Stevan p 100; Berić Milan p 10, č 15; Blažeković Ernest p 10, č 10; Božičković Nikola p 10; Božić Kazimir p 10, č 50; Čop Rajko p 20, č 30; Cvičić Josip p 10, č 20; Dembić Juraj p 10, č 10; Dembić Niko p 10, č 15; Dubravčić Fran p 10, č 10; Dužanec Milan † p 10; Diklić Miloš p 10; Diklić Gjuro p 10, č 10; Ehman Ivan p 10; Fišer Artur p 10; Ferenčić Baltazar p 10, č 10; Filkuka Vladimir p 10; Grašić Rudolf p 50, ut 3000; Gjurski Dragutin p 20, č 10; Goldoni Santo p 10; Goldoni Karlo p 10; Gomerčić Mile p 10; Gordjević Josip p 10; Getwert Ivan p 10; Gjuroci Mijo p 10; Gašparović Kuzma p 10; Grubiešić Ananije p —, č —; Hripko Ivan p 10, č 15; Harapin Dragutin p 10; Hire Dragutin p 10, č 10; Horvat Pajo p 10, č 10; Hüge Ivan p 10; Ivanović Ilija p 10, č 10; Ivešević Dušan p 10; Ilić Teodor p 10; Jerković Ferdo p 10; Jud Filip p 10, č 10; Jemrić Dragutin p 10; Klemenčić Oskar p 10; Kreković Milan p 10, ut 1000; Kolić Milan p 10, č 10; Kurent Milan ut 1000; Kohanski Zvonko p 10, ut 500; Krizmanić Josip p 10, č 15; Klein Samojlo p 10, č 10; Kralj Zvonko p 10, č 10; Končar Geno p 10, č 10; Kohanski Antun p 10, č 10; Lisac Andrija p 10, č 15; Lelić Nikola p 10, ut 160; Lazanin Oton p 10, č 10; Luka Josip p 10; Linić Vinko p 10, č 10; Lamza Petar p 10; Mak Dragutin p 10, č 10; Milić Stjepan p 10, č 10; Mrazovac Tomo p 10, č 10; Makar Geher Ferdo p 10; Mileusnić Nikica p 10, č 10; Martinić Josip p 10, č 15; Munder Oton p 10; Mihaljević M. p 10, č 10; Mizler Žiga Nemček Vitomir p 10; Nastić Vaso p 10, č 15; Orešković Ivan p 10, č 10; Obram Franjo p 10, č 5; Petanjek Bogoslav p 10, č 10; Pin Pavan p 10, č 10; Poljugan Milan p 10, č 15; Pletz Rikard p 10; Pfaff Krsto p 10, č 20; Papafava Niko p 10; Petrešević Samojlo p 10; Ralić Simo p 10, č 10; Radović Dušan p 10; Rusinjak Antun p 10, č 10; Sakač Zlatko p 10; Soltan Franjo p 10, č 10; Sabolović Ivan p 10, č 10; Sever Stjepan

p 10, č 10; Sabo Aleksije p 10, č 10; Suzić Božo p 10, č 15; Soher Jakob p 10, č 20; Šarić Mirko p 10; Škiljain Ivan p 10; Štigler Stjepan p 20; Štrehel Josip p 10; Šobat Milan p 10, č 15; Šolc Ivan p 10; Švarić Milan p 10, ut 100; Šefe Josip p 10; Šmid Viljem p 10, č 10; Šmid Kosta p 10, č 15; Saula Stanko p 10, č 15; Šiftar Josip p 10; Šestak Ljudevit p 10, č 5; Terzić Milorad p 10; Dr. Truhelka Branimir p 20; Tomašić Dragutin p 10, č 10; Tomašić Antun p —, č —; Vrence Ljudevit p 10; Vesel Stjepan p 10, č 10; Vidak Stevan p 20, č 15; Vuletić Josip p 10, č 15; Vuičić Stjepan p 10, č 20; Wolmut Jakob p 10; Vudjan Vjekoslav p 10; Vlahović Simeon p 10, č 10; Zlendić Ivo p 10; Zuber Adolf p 10, č 10; Žagar Josip p 20.

P. n. gg. članovi koji su u zaostatku sa članarinskom uplatom umoljavaju se, da bi ju u interesu društva, čim prije priposlali.

Članovi „Udruženja geometara u Sarajevu“.

Arnold Mortko, Alfus Ksaver, Alerhand Josip, Baše Ivan, Bilanović Lazar, Bilbija Jovo, Bogojević Vaso, Bassler Roman, Beneš Josip, Čížek Gjorgjo, Demić Čedomil, Dražić Petar, Fischler Hermann, Fusch Arnošt, Granić Josip, Gans Rihardt, Gjerić Milan, Gorušanin Jusuf, Gelbhaus Hersch, Gligorević Mitar, Goldoni Dragutin, Gluck Mojsija, Gnječ Pero, Halma Hugo, Hayne Eduard, Hanzal Dragutin, Hñup Bohuslav, Hočevar Alois, Horák Jaroslav, Houžvić Viktor, Hromátko Franjo, Kotyza Antun, Korvig Ignjaz, Kepečny Josip, Kunešner Ivan, Kosch Alfred, Krepl Wilim, Krištofik Ivan, Klimeš Rudolf, Keller Ervin, Knezić Ivan, Krejčičik Josip, Lurija Mihajlo, Lahodny Juraj, Löwy Rudolf, Lebenhardt Kamillo, Metikoš Milan, Mauko Andrija, Marhounek Ivan, Marašek Jaromir, Marić Krsto, Markalous Jaroslav, Macchiedo Oskar, Miączynski pl. Robert, Nikolić Mihajlo, Opát Večeslav, Pascher Arnold, Pfeifer Dragutin, Poljašević Stanko, Petrović Mil. š. Páleníček Josef, Primich Večeslav, Rosenberg Julijan, Růžička Dragutin, Rabas Lumir, Svec Ivan, Spaić Nikola, Stehlik Augustin, Slanina Večeslav, Steckel Jakob, Stvan Antun, Schmidt Franjo, Simerka Josip, Oritković Dušan, Travnik Josip, Trefný Dragutin, Truksa Josip, Užičanin Salih, Vitek Bohumil, Vitanović Slavoljub, Wiesner Franjo, Zdímal Stanislav, Žerovnik Karlo.